

Bouwen aan vertrouwen

Dit akkoord van D66 Renkum, Gemeentebelangen Renkum, Groen Links Renkum en PvdA Renkum draagt als titel Bouwen aan vertrouwen. Het gaat over verwachtingen die onze inwoners mogen hebben, over het creëren en behouden van een gezonde bestuurscultuur, over trots op onze dorpen. Renkum is een groene en sociale gemeente. We zijn trots op onze dorpen, daar waar de kracht van de samenleving het meest zichtbaar is. Doorwerth, Heesum, Heveadorp, Oosterbeek, Renkum en Wolfheze kennen ieder hun eigen dynamiek en hun eigen cultuur. Wij willen de aandacht de komende jaren meer vestigen op onze dorpen en inwoners en minder op interne aangelegenheden.

Dit akkoord is geen dik boekwerk geworden. Het is een handzaam document waarin we de richting voor de komende periode – een kleine twee jaar – bepalen. Een richting die wordt ingezet binnen al het moois dat Renkum te bieden heeft en waar we zuinig mee om willen gaan. De thema's die vragen om een krachtig bestuur worden dus niet tot in detail uitgewerkt. Dit geeft ruimte tot brede keuzen en inhoudelijk debat in de gemeenteraad. Daarbij beseffen we ook dat permanente unanimiteit niet altijd mogelijk is. Dat hoort ook bij onze democratie, waar beslissingen worden genomen op basis van een gevonden meerderheid die na het voeren van een politiek debat instemt met een gedeeld standpunt. Dat is voor iedereen begrijpelijk en het zorgt voor een duidelijk gevoel van een transparant gemaakte afweging en rechtvaardigheid.

Groen Links, D66 Renkum, Gemeentebelangen en PvdA nemen de verantwoordelijkheid om hierin het voortouw te nemen. Maar dat gaat niet alleen en is niet genoeg. Er zal samen worden opgetrokken met onze inwoners en met de hele gemeenteraad. Dat daarbij ook flinke uitdagingen bestaan, niet in het minst op financieel vlak, is duidelijk. Wat ons betreft vraagt dat allemaal om een collectieve inspanning.

Goed bestuur

In de Renkumse politiek moet worden gewerkt aan het verbeteren van de bestuurscultuur. Hierover bestaat breed overeenstemming. Te vaak komt de Renkumse raad in het nieuws met zaken waar inwoners niet beter van worden en die onze bestuurscultuur verder beschadigen. Dit moet anders. We gaan afspraken maken en we gaan de onderlinge verhoudingen verbeteren. Een onderscheid coalitie – oppositie is daarbij ondergeschikt aan een gezamenlijk streven vanuit de hele gemeenteraad. Communicatie aan inwoners en raad speelt daarbij een belangrijke rol. Dit blijft onze aandacht vragen. We zoeken naar gezamenlijke instrumenten en afspraken om dit verder te verbeteren.

Global Goals: duurzame ontwikkeling

Renkum gebruikt de Global Goals als kompas voor de maatschappelijke uitdagingen waar we met elkaar voor staan. Global Goals vormen dé wereldwijde duurzaamheidsagenda, waar economische, ecologische en sociale waarden in balans zijn. Er zijn 17 Global Goals, waarbij 'Duurzame dorpen en gemeenschappen', 'Goede gezondheid en Welzijn' en 'Ongelijkheid verminderen' voorbeelden zijn waar wij op in willen zetten en op willen sturen. Duurzame doelen kunnen onze gemeente helpen bij het maken van toekomstplannen. De Global Goals willen we daarom leidraad laten zijn voor ons lokale beleid. En dan bedoelen we: al ons beleid en al onze uitvoerende taken – we doen natuurlijk veel meer dan in dit akkoord is genoemd. Hierover heeft de gemeenteraad zich eerder al positief uitgesproken. Als eerste stap sluiten we aan bij het landelijke netwerk Gemeenten4GlobalGoals.

Om de ingezette lijn te versterken en te bevestigen is dit akkoord opgesteld aan de hand van de Global Goals. Dat doen we ook omdat we weliswaar anderhalf jaar hebben om onze doelstellingen waar te maken, maar we beseffen dat duurzame ontwikkeling niet stopt bij die periode. Keuzen die we nu maken moeten bijdragen aan een toekomst die ook (ver) daarna zijn vruchten afwerpt.

Er bestaan zeventien Global Goals. Alhoewel die allemaal belangrijk zijn, hebben we ervoor gekozen ons te richten op een kleiner aantal:

- Goede gezondheid en welzijn
- Ongelijkheid verminderen
- Duurzame dorpen en gemeenschappen
- Leven op het land
- Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

Wij zijn ervan overtuigd dat we op deze punten als gemeente een fundamentele bijdrage kunnen leveren aan een duurzame toekomst. Zo willen wij werken.

Goede gezondheid en welzijn

Een gezonde gemeente is een vitale gemeente. Zorgtaken – ook voor jeugd en jongeren – behoren inmiddels tot onze kerntaken. Maar ook op

andere vlakken mag onze inwoner iets van ons verwachten. Parenco bijvoorbeeld hoort bij Renkum. Maar Parenco levert ook overlast op. Samen met de provincie nemen wij een actieve houding aan voor het voeren van gesprekken met Parenco om de negatieve omgevingseffecten van Parenco te minimaliseren. Dat vraagt om een constante dialoog en duidelijkheid van standpunten en feiten vanuit alle partijen.

Ongelijkheid verminderen

Renkum is een gemeente waarin sprake zal zijn van gelijke kansen voor iedereen. Eerlijk verdelen betekent dan ongelijk investeren. Kansengelijkheid gaat over gelijke toegang tot voorzieningen als onderwijs, sport en cultuur. Het gaat over een gelijke mate van bescherming veiligheid, het mogen zijn wie je bent. Niet alle inwoners hebben hierbij evenveel ondersteuning bij nodig. Sterker nog: veel Renkummers hebben de gemeente hier nauwelijks of niet bij nodig en dat is prima. Voor die inwoners die het wél nodig hebben willen we er onveranderd zijn door gericht te investeren.

Renkum weet vanuit haar recente geschiedenis wat het betekent om te moeten ontkomen aan dreigend gevaar. Mensen die vluchten vinden in Renkum dan ook een veilige haven en een thuis, tijdelijk of als nieuwe Nederlander. We blijven voldoen aan onze wettelijke en morele verplichting om oplossingen te vinden voor de opvang en huisvesting van statushouders, Oekraïners en vluchtelingen. We zorgen voor goede communicatie hierover richting raad en inwoners. Zoals bij alle thema's zullen we ook over dit thema verschillen van inzicht met elkaar bespreken en keuzes maken waar nodig.

Duurzame dorpen en gemeenschappen

Renkum geeft een stem aan inwoners. Dat inwoners meer betrokken kunnen en moeten worden bij lokale ontwikkelingen (zeker op

dorpsniveau) spreekt inmiddels voor zich. We zien in Renkum al goede voorbeelden. We gaan inwonerparticipatie verder ontwikkelen, waarbij we zoveel mogelijk verschillende inwoners willen bereiken zodat de uitkomsten van participatie een zo goed mogelijke representatie zijn van de opgehaalde mening vanuit de hele Renkumse samenleving. Ook wordt steeds zorgvuldig afgewogen in hoeverre participatie daadwerkelijk gewenst en nodig is. Inwonerparticipatie past bij uitstek bij de Global Goals die we nastreven.

Het bouwen van meer woningen blijft prioriteit. We willen zoveel mogelijk betaalbare woningen bouwen, passend bij wat is vastgelegd in de Regiodeal (Arnhem-Nijmegen). We willen daarbij niet rigide zijn. Ambities worden vertaald in woningbouwprogramma's en we zoeken naar instrumenten die we kunnen inzetten voor het realiseren van de woningopgave, aansluitend op de woningbehoefte in de dorpen. En we zijn natuurlijk al volop bezig met kansen die zich voordoen als het gaat om woningbouw: voorbeelden hiervan zijn de ontwikkelingen op het Pro Personaterrein en het Wilhelmina Sportpark – en dat zijn er maar twee van een groter aantal projecten. Veel meer locaties binnen de dorpen willen we inzetten voor woningbouw. We blijven hier maximaal op inzetten.

In principe wordt er niet gebouwd in het buitengebied, de huidige plannen zijn hierin leidend. Toch kunnen er in bijzondere gevallen andere afwegingen worden gemaakt. Kansen moeten niet stuiten op een onwrikbare principes. Wat is betreft geldt: ja, mits – maar dat wel onder strenge, vaak wettelijk bepaalde voorwaarden.

De al ingezette koers van dorpsgericht werken (en dorpsteams) in zorg en welzijn zetten we voort. Het faciliteren van ontmoeting en verbinding is hierbij een belangrijk uitgangspunt. We maken gebruik van bestaande netwerken en sociale infrastructuur voor het versterken van formele en informele zorg en ondersteuning. Denk hierbij zeker ook aan alle verenigingen die Renkum rijk is.

We hebben het punt bereikt dat uitstel van een aanpak van ons gemeentehuis niet langer verantwoord is. In deze periode staat er echt geen nieuw gemeentehuis, maar we willen in elk geval nog voor het eind van deze raadsperiode een definitief besluit nemen over de locatie en de kosten voor het gemeentehuis en starten met de voorbereidingen. Daar hebben onze inwoner en onze medewerker recht op.

Leven op het land

Renkum is een groene gemeente en zal dat blijven. We streven daarom naar het behoud van onze natuur, onze groene leefomgeving én biodiversiteit. Maar ook handhaving van de lucht-, water-, en bodemkwaliteit verdienen in dit kader onveranderd onze aandacht.

Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

Renkum is een proces gestart dat moet leiden tot zekerheid over de toekomst van de gemeente. Dat proces wordt voortgezet binnen de afspraken die hierover al zijn gemaakt. We betrekken de inwoners van Renkum actief. We zetten in op een keuze waarmee het voorzieningen- en dienstenniveau voor alle Renkummers het beste perspectief biedt.

Hoe de toekomst van Renkum er ook uitziet, er is ook een hier en nu. Zowel voor een robuuste toekomst op langere termijn als voor een wendbare organisatie in de komende jaren blijven we investeren in de organisatie van de gemeente Renkum. Dat hoeft niet direct financieel. Investeren betekent ook voldoende ondersteuning, goed werkgeverschap en behoud en werving van gekwalificeerd en betrokken personeel.

Een duurzame toekomst staat of valt met een gezonde financiële huishouding. Zoals bij veel gemeenten om ons heen staan de Renkumse financiën onder druk. Dit vraagt om keuzen die niet fijn en pijnlijk zijn, maar een sluitende begroting is noodzaak. We zijn het bezuinigen beu en streven ernaar dat de bezuinigingsronde van 2024 de laatste is; dan kunnen we daarna weer gaan bouwen. Als de rijksoverheid daarbij hetzelfde streven heeft zou dat erg helpen. Waar mogelijk zullen wij daarover onze stem laten horen, bijvoorbeeld via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.